

ПІЛОТУВАННЯ В 5-Х КЛАСАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Прокопенко-Дубова Діана Юріївна

Студентка 411 по групі

КЗ " Харківська гуманітарно-педагогічна академія" ХОР

Вчителька 5-х з математики

Харківської гімназії ✓ 83

Ільїна Олена Олексіївна

кандидат педагогічних наук, викладач кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту, Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Вступ. Нова українська школа (далі скорочено – НУШ) на сьогоднішній день є новим напрямком до серйозних змін у сфері загальної середньої освіти. Головною метою у розбудові Нової української школи є забезпечення кожній дитині абсолютно рівного доступу до якісної повної загальної середньої освіти та безпечне, сучасне, здорове, комфортне, інклюзивне та мотивувальне для всіх учасників освітнього процесу, середовище. Тим не менш, людина, на якій тримається реформа є вчитель. Без вчителя будь-які зміни будуть неможливими, тому один з головних принципів НУШ – умотивований учитель. Це означає, що основна мета – сприяти професійному та особистому зростанню педагогів, а також підвищувати їхній соціальний статус».

Постановка проблеми. Починаючи з 2018 року в українських школах стартував процес пілотування. Метою даного процесу є розробка, наукове обґрунтування та експериментальна перевірка навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту Початкової освіти. У так званому експерименті «пілотування» прийняло участь близько 143 шкіл із різних областей України, які на практиці мали навчатись за новими умовами, закріпленими у запровадженому Стандарті з метою його перевірки та за потреби, можливості миттєвого коригування методів та підходів навчання. Також вже у 2021 році процес пілотування було запроваджено серед учнів 5-х класів, адже ця вікова група є особливо цікавою аудиторією, оскільки діти середнього шкільного віку мають характерне збільшення шкільного навантаження за рахунок збільшення кількості предметів у школі. В даному випадку актуальним стає питання стану перебігу запровадженого процесу пілотування у НУШ, зокрема серед учнів 5-х класів.

Відповідно до багатьох періодизацій психічного розвитку особистості, підлітковий вік вважається періодом життєдіяльності людини від 11-12 до 14-15 років, який називають віковим проміжком між дитинством та юністю [2].

Школярі підліткового віку – це є учні, які ходять до середньої школи. Слід зазначити, що перебіг навчання в середній школі суттєво відрізняється від, наприклад навчання у молодшій школі. Свою специфічність надає і сама «кризовість» віку. Переглянемо більш детально головні особливості, а також цілі підліткового розвитку. Даний вік вважається найбільш кризовим віковим

періодом, який пов'язаний із бурхливим розвитком усіх передових складових особистості та перебудовами з боку фізіології, які зумовлені статевим дозріванням» [6].

З самого початку періоду юнацтва відбуваються зміни позицій по відношенню до школи. Так, якщо у дитячому віці дитина була поглинута навчальною діяльністю, то в підлітковому періоді дитину в більшій мірі турбують стосунки з однолітками. Надаючи особливого значення спілкуванню, підліток абсолютно серйозно продовжує відноситись до навчання. Підростаючи, підліток вже готовий до тих видів навчальної діяльності, які роблять його дорослішим у своїх очах. Подібна готовність може стати одним із мотивів до навчання.

Мета даного дослідження полягає в теоретичному осмисленні існуючої проблеми запровадження процесу пілотування в Новій українській школі серед учнів 5-х класів.

Виклад основного матеріалу. Отже в 2021 році стартувало пілотування у НУШ. Слід одразу ж зазначити, що восени 2022 року за планом НУШ, мав відбутись процес пілотування вже в усіх школах України. Так, процес пілотування складається із трьох етапів [3]:

1. Організаційно-підготовчий етап (який проходив із червня по жовтень 2017 р.) та включав у себе розробку навчально-методичного забезпечення, створення робочої групи вчених і вчителів для науково-методичного супроводу пілоту, в тому числі процес підготовки вчителів.
2. Формувальний етап (який було проведено з листопаду 2017 по травень 2021 р.), під час якого відбувалось пілотне навчання, апробація та внесення корективів до навчально-методичного забезпечення для учасників пілоту, наставництво вчителів шкіл-учасниць експерименту, а також проміжне коригування процесу.
3. Узагальнювальний етап тривав впродовж 2021, і під час нього робоча група підбила підсумки проєкту, сформулювала висновки.

Онлайн-захід було організовано за участю Міністерства освіти і науки України спільно із ГС «Освіторія», проєкту фінської підтримки реформи української школи «Навчаємось разом», польського Фонду міжнародної солідарності в межах Програми «EU4Skills: Кращі навички для сучасної України», ЮНІСЕФ в Україні та за підтримки Команди підтримки реформ МОН [2].

Слід зазначити, що в 2019 році стартував процес пілотування із добровільної сертифікації вчителів. Метою даного процесу було виявлення вчителів із високою професійністю з метою їх стимулювання із застосування у своїй роботі методик із компетентнісного навчання і нових освітніх технологій, а також сприянні їх поширення.

Відповідно до нового Державного стандарту з Початкової освіти вчителі повинні працювати за іншими підходами, тому у 2018-2019 роках було організовано масштабне перенавчання вчителів початкової школи. Вони отримували навички із дистанційного навчання у рамках засвоєння онлайн-

курсу на освітній платформі EdEra, а також в рамках очних сесій закріплювали свої знання на практиці [5].

Головним гаслом під час проведення пілотування в Новій українській школі став вираз: «Учитель, який отримав свободу навчати, має отримати й свободу навчатися. І ця свобода теж передбачена реформою. Щоб навчати по-новому, вчитель повинен отримати свободу дій – обирати навчальні матеріали, імпровізувати та експериментувати. Цю свободу дає новий закон «Про освіту».

Міністерством розроблено нову модель оцінювання учнів у межах Нової української школи. Тепер замість звичних табелів у кінці року учні перших класів отримують Свідоцтво досягнень. Оновлена модель ґрунтується на формульованому оцінюванні, яке дає можливість зробити висновки саме щодо процесу навчання, а не тільки результату (кількості помилок) та поступу учня. Також у зв'язку із новими вимогами в Державному стандарті в багатьох навчальних закладах було оновлено матеріально-технічну базу [5].

На майбутнє згідно із програмою пілотування Міністерством освіти і науки було запропоновано до виконання типових навчальних програм, але слід зазначити, що будь-який учитель чи авторська група може доповнювати їх або створювати свої. Учитель тепер обмежений лише Державним стандартом. У цьому документі окреслено результати: що мають знати та вміти учні, закінчивши певний етап навчання. Натомість, як дійти до цих результатів, учитель визначатиме сам [7].

Для ефективнішого вмотивування вчителів Міністерством освіти і науки було запровадження систему сертифікації. Дана система дозволить на добровільних засадах проводити перевірку, позитивний результат якої надасть учителям можливість отримувати надбавку у розмірі 20% до посадового окладу та звільнить від атестації. Таким чином даний захід стимулюватиме вчителів із фінансового боку.

Висновки. Запровадження системи пілотування в Новій українській школі в освітній процес – це ще один крок на етапі реформування системи загальної середньої освіти, яка докорінно змінить ставлення її учасників (дітей, батьків, вчителів) до нового процесу сприйняття освітньої інформації, а також допоможе виховати у дітей відчуття поваги до навколишніх та прагнення знайти оптимальний спосіб для її ефективного навчання.

Література

1. Асмолов А.Г. Формування універсальних навчальних процесів у основній школі: від впливу до думки. Система завдань: посібник для вчителя, 2011. №3. С. 159.
2. Нова українська школа. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
3. «Про загальну середню освіту»: Закон України від 13.05.1999 р. № 2442-VI. Дата оновлення: 18.03.2020 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2494-12>.

4. «Про освіту»: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/110-zakon-ukrayiny-pro-osvitu>.
5. Реформа НУШ у 5-х класах в умовах дистанційного навчання. URL: <http://academia.vinnica.ua/index.php/news/1417-reforma-nush-i-vijna-yaki-zmini-chekayut-serednyu-shkolu-z-1-veresnya>
6. Фельдштейн Д. І. Психологія становлення особистості. М., 1994, с. 164-174.
7. Як вчити 5-класників в нових умовах: досвід роботи в пілотних класах НУШ. URL: <https://naurok.com.ua/post/shlyahi-vprovadzhennya-reformi-nush-u-5-h-klasah-vid-teori-do-nathnennya>